

فراوانی زخم فشاری در مراجعین به مراکز درمانی تحت تابعه دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۴۰۱

زویا هادی نژاد^۱، مهدی رستمی^۱، حسن طالبی^۱، یحیی صالح طبری^۲، لیلا مسکینی^{۱*}

۱- کارشناس ارشد پرستاری، مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری ایران

۲- استادیار علوم بالینی (پژوهش محور)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

مقدمه

زخم فشاری یکی از شایعترین و پرهزینه ترین عوارض در بیماران بعد از جراحی می باشد. این زخم از اختلال در خونرسانی بافت و در نتیجه از بین رفتن بخشی از سلولهای بدن ناشی میشود که به طور پیشرونده لایه های زیرین خود را تخریب میکند. در آمریکا سالانه 2.1 میلیون نفر دچار زخم فشاری می شوند. هر زخم فشاری بین ۵۰۰ تا ۷۰۰۰ دلار هزینه دارد و طول مدت بستری در بیمارستان را تا ۱۱ روز افزایش میدهد. در مطالعات مختلف میزان شیوع زخم فشاری بعد از عمل در اندام های مختلف، با توجه به نوع جراحی و نوع پوزیشن بیمار حین جراحی بسیار متفاوت میباشد. از نظر شیوع ۷۰ درصد زخم های فشاری در افراد بالای ۷۰ سال بروز می نماید. ۶۰ درصد مربوط به مدت زمان بستری در بیمارستان، ۱۸ درصد در مراکز نگهداری و مراقبت از سالمندان و مابقی در منزل رخ می دهد. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی فراوانی زخم فشاری در مراجعین به مراکز آموزشی و درمانی تحت تابعه دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی گذشته نگر، اطلاعات جمعیت شناختی، علائم و نشانه های بالینی بیماران بستری شده مبتلا به زخم فشاری در مراکز درمانی زیرمجموعه دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۴۰۱ از طریق چک لیست وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی موجود در سامانه پایش داده های مراقبت درمانی (MCMC) استان بررسی شد. اطلاعات استخراج شده با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آمار توصیفی مانند فراوانی مطلق و نسبی تحلیل شد.

یافته ها:

از میان تعداد کل ۲۷۹۸۵۷ مورد تعداد کل بستری در بخش اورژانس بیمارستان ها و مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، تعداد ۱۶۷۹ مورد (۰٫۶٪) با تشخیص زخم فشاری در بخش اورژانس بستری شدند و از این تعداد ۱۲۹۰ (۷۶٫۸٪) در بخش مراقبت های ویژه بستری گشتند.

بیشترین موارد بستری در مرکز آموزشی درمانی بوعلی سینا شهر ساری با ۳۳۴ مورد ثبت شد. بین سن و جنس بیماران با خطر در معرض زخم فشاری قرار گرفتن، ارتباط آماری معناداری وجود داشت به طوری که در جنس مونث و با افزایش سن میزان ابتلا افزایش داشت.

بحث و نتیجه گیری: عوامل بسیاری سبب زخم فشاری بیماران بستری میشود. لذا آموزش کادر درمان، همراهان و سایر افراد ارائه دهنده مراقبت بهداشتی و درمانی در مورد عوامل مرتبط با زخم فشاری و لزوم به کارگیری اقدامات پیشگیری کننده در بیماران در معرض خطر قبل از تشکیل زخم فشاری از اهمیت زیادی برخوردار است.

کلمات کلیدی: زخم فشاری، عفونت بیمارستانی، مرکز مراقبت های درمانی